

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

مهرماه ۱۴۰۳

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

.....عنوان جذاب.....

اولین سامانه ثبت سرطان دهان در ایران؛

گامی مهم در پایش و پیشگیری هدفمند سرطان‌های دهانی

مجری اصلی:

دکتر نازنین مهدوی

گروه آسیب شناسی دهان و فک و صورت دانشگاه علوم پزشکی تهران

طرح تحقیقاتی با عنوان شناسایی و تعیین حداقل مجموعه داده‌ها و طراحی سامانه ثبت سرطان سلول سنگفرشی دهان و لب توسط خانم دکتر نازنین مهدوی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۴/۱۴۰۳ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه سرطان دهان کمک نماید. در ادامه خلاصه‌ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش‌ها باشد.

محل

خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

دکتر نازنین مهدوی دانشیار گروه آسیب شناسی دهان و فک و صورت دانشگاه علوم پزشکی تهران دارای سابقه پژوهش‌های مرتبط با ضایعات پیش‌سرطانی، سرطان دهان، و پاتولوژی دیجیتال. این پروژه با هدف ایجاد زیرساختی پایدار برای تحلیل الگوهای بروز و پیش‌آگهی سرطان دهان طراحی و اجرا شد.

تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

نام مجری/ همکار	محل کار	نوع همکاری	تخصص
نازنین مهدوی	دانشکده دندانپزشکی/ آسیب شناسی دهان و فک و صورت	مجری	آسیب شناسی دهان، فک و صورت
علیرضا عبدالهی	دانشکده پزشکی/ پاتولوژی	مجری	پاتولوژی
لیلا شاهمرادی	دانشکده پیراپزشکی	مجری	مدیریت اطلاعات بهداشتی درمانی
هانا صفار	دانشکده پزشکی/ پاتولوژی	مجری	آسیب شناسی
حمیرا صائب نوری	خارج از دانشگاه علوم پزشکی تهران	مجری	آسیب شناسی دهان و فک و صورت

شیرینا یونس پور	پژوهشکده علوم دندانپزشکی/م.ت. ایمپلنت دندانی	همکار	آمار زیستی
پویان امینی شکیب	دانشکده دندانپزشکی/آسیب شناسی دهان و فک و صورت	همکار	آسیب شناسی دهان، فک و صورت
طاهره یوسفی	دانشکده پزشکی/پاتولوژی	همکار	آسیب شناسی
مرسا غلامزاده	دانشکده پیراپزشکی	همکار	انفورماتیک پزشکی
ثریا رضائی	دانشکده پیراپزشکی	همکار	انفورماتیک پزشکی
منیر مرادزاده خیای	پردیس بین الملل-دانشکده دندانپزشکی	همکار	پاتولوژی دهان و فک و صورت
مینا خیام زاده	دانشکده دندانپزشکی/بیماری های دهان و تشخیص	همکار	بیماریهای دهان و فک و صورت
محمد علی کاظمی	دانشکده پزشکی/رادیولوژی	همکار	رادیولوژی
علی کاظمیان	دانشکده پزشکی/رادیوتراپی	همکار	پرتودرمانی
مهدی عقیلی	دانشکده پزشکی/رادیوتراپی	همکار	رادیوانکولوژی
رضا قلعه تکی	دانشکده پزشکی/رادیوتراپی	همکار	رادیوتراپی انکولوژی
مهدی نیکنامی	دانشکده دندانپزشکی/رادیولوژی دهان و فک و صورت	همکار	رادیولوژی دهان فک و صورت
عطا قراجه ای	متخصص جراحی های مجمه، فک و صورت	همکار	جراحی دهان، فک و صورت
محمد شیرخدا	دانشکده پزشکی/جراحی عمومی	همکار	جراحی سرطان
امیر محسن جلایی فر	پژوهشکده سرطان/متخصص جراحی سرطان	همکار	فلوشیپ جراحی سرطان
محمد جواد خرازی فرد	دانشکده دندانپزشکی/حوزه ستادی	مجری	دندانپزشک، آمار و متدلوژی
احمد رضا شمشیری	دانشکده دندانپزشکی/سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی	مجری	اپیدمیولوژی

✎ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

- سیاست گذاران حوزه سلامت
- متخصصان و پزشکان حوزه سرطان
- پژوهشگران علوم پزشکی
- مراکز درمانی و آموزشی
- وزارت بهداشت و معاونت تحقیقات
- گروه های حامی بیماران و سازمان های مردم نهاد مرتبط با سرطان

✎ یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید .

اولین سامانه ثبت سرطان دهان در ایران؛ گامی مهم در پایش و پیشگیری هدمند سرطان های دهانی

✎ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

در ایران، نبود داده های سازمان یافته درباره سرطان دهان، مانعی جدی در تحلیل روندها و تصمیم گیری های بهداشتی است. این سامانه، نخستین گام عملی برای پایش و کنترل علمی سرطان دهان در کشور به شمار می رود و زیرساخت آن می تواند به بهبود سیاست های غربالگری، برنامه ریزی درمانی و پژوهش های آتی کمک کند..

✎ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج

پژوهش شما استفاده می کند.

- اهمیت و نوآوری موضوع
سرطان سروگردن ششمین گونه ی متداول از سرطان ها در کل دنیا است. سرطان سلول سنگفرشی دهان oral (squamous cell carcinoma (OSCC)) حدود ۹۵٪ بدخیمی های سروگردن را شامل می شود. علی رغم اهمیت این سرطان متاسفانه تاکنون اطلاعات مربوط به آن در یک سامانه اختصاصی ثبت و گردآوری نشده است. این پژوهش شامل تعیین حداقل داده و راه اندازی اولین سامانه ثبت سرطان دهان در ایران است که گامی مهم در پایش و پیشگیری هدمند سرطان های دهانی است.

• مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی

برای نخستین بار اطلاعات دقیق از بیماران مبتلا به سرطان دهان و اوروفارنکس در ایران جمع آوری شد. این اطلاعات شامل محل ضایعه، سن، جنس، و نحوه درمان و فالوآپ بیمار است.

- موارد کاربرد نتایج طرح داده‌های این سامانه می‌توانند برای طراحی برنامه‌های پیشگیری، ارتقاء آگاهی عمومی، تدوین دستورالعمل‌های درمانی، و انجام پژوهش‌های بالینی و اپیدمیولوژیک به کار روند. همچنین به مدیران سلامت برای تخصیص منابع، طراحی برنامه غربالگری هدفمند و شناسایی عوامل پرخطر کمک می‌کند.

🔗 دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

- تأثیر اول: ایجاد زیرساخت ملی برای ثبت سرطان دهان
- تأثیر دوم: تسهیل تحلیل داده‌های بالینی و پژوهشی در حوزه سرطان‌های دهانی

🔗 محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

- عدم ثبت برخی اطلاعات به علت نقص پرونده‌ها
- نبود دسترسی منظم به داده‌های مربوط به درمان‌های تکمیلی
- محدود بودن همکاری برخی مراکز به دلایل اجرایی

🔗 انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر شدن نتایج و

تأثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

- توسعه سامانه بصورت یک سامانه ملی (مهمترین)
- بررسی بقاء بیماران و عوامل موثر بر پیش‌آگهی
- تحلیل نقش عوامل سبک زندگی در بروز سرطان دهان
- پیاده‌سازی فازهای آینده با داده‌های درمانی و ژنتیکی

🔗 نیازهای حمایتی برای اجرای آتی ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش‌های آتی، به چه حمایت‌هایی از

سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

- حمایت مالی پایدار برای توسعه سامانه
- تسهیل دسترسی به اطلاعات
- مشارکت فعال‌تر مراکز بیمارستانی در سراسر کشور
- همکاری وزارت بهداشت برای رسمیت یافتن سامانه در سطح کشوری

آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟

✍ خیر

✍ در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

<https://doi.org/10.1186/s12913-023-09860-3>

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

Email: n-mahdavi@tums.ac.ir

Tel: [+989123277743](tel:+989123277743)

✍ حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

- IARC/IACR Cancer Registration Guidelines
- WHO, Lip OC, December. 2020; 2020. [accessed 2023 Jan 8]. Available from: <http://gco.iarc.fr/today/data/factsheets/cancers/1-Lip-oralcavity-fact-sheet.pdf>.
- Kujan O, Farah CS, Johnson NW. Oral and oropharyngeal cancer in the Middle East and North Africa: incidence, mortality, trends, and gaps in public databases as presented to the global oral Cancer Forum. *Translational Res Oral Oncol*. 2017;2:2057178X17698480.
- Conway DI, Purkayastha M, Chestnutt IG. The changing epidemiology of oral cancer: definitions, trends, and risk factors. *Br Dent J*. 2018;225(9):867-873. doi:10.1038/sj.bdj.2018.922

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

امید است این سامانه بتواند با حمایت نهادهای ملی، به پایگاه دائمی ثبت و تحلیل سرطانهای دهانی در کشور تبدیل شود و در ارتقاء سلامت جامعه نقش ایفا کند.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: با عنوان شناسایی و تعیین حداقل مجموعه داده‌ها و طراحی سامانه ثبت سرطان سلول

سنگفرشی دهان و لب

کد طرح: ۵۱۷۲۲

مجری اصلی: دکتر نازنین مهدوی

تاریخ اختتام: مهرماه ۱۴۰۳

لینک مقاله:

<https://doi.org/10.1186/s12913-023-09860-3>